

Budapest,
1940. szeptember 18.

A barlangok törvényes védelmét sürgeti Kadic Ottokár, a budai barlangok feltárója

A magyar barlangkutatás terén évtizedek óta dolgozik fáradhatatlanul dr. Kadic Ottokár főgeológus, nyugalmazott egyetemi tanár, a Magyar Barlangkutató Társulat ügyvezető elnöke. Különösen nagy érdemei vannak a Várhegy alatti barlang és a pálvölgyi cseppkőbarlang feltárásában. Ez a két barlang idegenforgalmi érték. Illetékes körök figyelme is egyre erősebben terelődik rájuk s nagy szerepük jut a városfejlesztési programban is, amelyet beható részletességgel ismertetett a Budai Krónika.

A barlangkérdés országos kérdéssé érlelődött, idegenforgalmi jelentőségét is országos viszonylatban kell mérlegelni. Ez a magasabb szempont érlelte meg a gondolatot Kadic professzorban, hogy mind a budai, mind az egész hazai barlangkérdést törvényes úton kell rendezni. Különösen most, hogy a Felvidék, Kárpátalja és az erdélyi részek visszacsatolásával meggyarapodott barlangjaink száma.

Van ugyan egy természetvédelmi törvényünk, mely a barlangok védelméről is gondoskodik, a barlangok tulajdonjogát, kutatása módját és gondozását azonban ez a törvény nem rendezi intézményesen. Kadic Ottokár most, hosszú évek alatt összegyűjtött adatai alapján kidolgozta a megalkotandó barlangtörvény tervezetét. A tervezet értelmében a magyar állam területén levő barlangok a magyar állam tulajdonai és a földművelésügyi miniszter fennhatósága alá kerülnek. Mindazonáltal, akik eddig barlangot feltártak, rendeztek és kezeltek, az állam megtérítést ad. Ha a barlang nyitása magánbirtokon van, a tulajdonos köteles az odajutást az Országos Barlangtani Intézetnek megengedni. Az államnak joga van a barlang feletti magánterületet kiszajátítani.

Barlangban bármilyen kutatást, ásatást csak az Országos Barlangtani Intézet végezethet. A barlangokban talált, összegyűjtött és kikeresett leleteket, anyagokat, az intézet múzeumba kell elhelyezni, ha ennek tudományos szükségessége fennforog. A

barlangok, amelyeknek megóvása tudományos, idegenforgalmi, közegészségügyi vagy honvédelmi szempontból megokolt, a törvény védelme alá esnek. A védelemre érdemes barlangokat a Barlangtani Intézet jelöli ki. Intézkedik a törvénytervezet a barlangok gondozásáról is. Azok az egyesületek, vállalatok és magánosok — Budán van is ilyen a Szemlőhegyen — akiknek barlangjuk van, azokat az állam felügyelete mellett továbbra is mindaddig kezelhetik, míg azokat az állam át nem veszi. Egyes barlangokat, ha ez célszerűnek mutatkozik, az állam bérbe is adhat.

Kadic Ottokár professzor részletes indokolással is ellátta törvénytervezetét, amelyre még visszatérünk.